

Sygn. akt II Cz 2011/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Gamrat-Kubeczak

Sędziowie: SO Wiesława Buczek-Markowska (spr.)

SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 30 grudnia 2013 r. w S.

sprawy z wniosku H. K.

o wpis prawa własności i wpis hipoteki przymusowej

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na zarządzenie Przewodniczącego Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie XI Zamiejscowego Wydziału Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P.

z dnia 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt Dz. Kw (...), Kw (...)

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 2011/13

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 21 sierpnia 2013 r. Przewodniczący Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie XI Zamiejscowego Wydziału Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P., zwrócił wniosek z powodu braku opłaty stałej od wniosku w kwocie 350 zł.

W uzasadnieniu Przewodniczący wskazał, iż w dniu 26 marca 2013 r. wpłynął do Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie XI Zamiejscowego Wydziału Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. wniosek H. K. o wpis w księdze wieczystej KW (...) prawa własności na rzecz J. K. oraz wpis hipoteki przymusowej kaucyjnej do kwoty 5.250.000 zł na rzecz wnioskodawcy. W dniu 12 czerwca 2013 r. zapadło zarządzenie o zwrocie niniejszego wniosku, na które w dniu 11 lipca 2013 r. wpłynęła skarga wnioskodawcy, w której podniósł, iż wnosił o zwolnienie go od kosztów sądowych od jego wniosku o wpis, a także złożył odrębne pismo w tym przedmiocie, które dołączył do swojego wniosku.

Przewodniczący zauważył, iż w okolicznościach niniejszej sprawy w związku ze skutecznie wniesioną skargą, orzeczenie z 12 czerwca 2013 r. utraciło moc, wobec czego należało ponownie rozpoznać sprawę.

Przewodniczący podniósł, iż zarządzeniem z dnia 17 lipca 2013 r. poinformowano skarżącego, że z akt sprawy wynika, iż nie został do wniosku dołączony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Tym samym jego wniosek w tym przedmiocie dołączony do skargi został potraktowany jako wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony w toku postępowania wieczystoksięgowego w zakresie dalszych kosztów m.in. opłaty sądowej od skargi, która wynosi łącznie 200 zł. Przewodniczący dodał, iż postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2013 r. skarżący został zwolniony od kosztów sądowych w postaci opłat sądowych od wniesionych przez niego środków odwoławczych m.in. opłaty sądowej od skargi w kwocie 200 zł.

Przewodniczący podkreślił, iż złożenie spóźnionego (bezpředmiotowego) wniosku o zwolnienie od kosztów w toku postępowania wieczystoksięgowego nie stanowi braku formalnego pisma procesowego, nie podlega więc rygorowi zwrotu. Ustawa nie przewiduje też - w opisanej sytuacji - rygoru odrzucenia wniosku, tak jak przy spóźnionym wniosku o przywrócenie terminu. W ocenie Przewodniczącego można natomiast uznać, iż konsekwencją spóźnienia strony wnioskującej jest niedopuszczalność incydentalnego postępowania w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych. Tym samym Przewodniczący przyjął, iż z uwagi na treść art. 106 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu wieczystoksięgowym może nastąpić wyłącznie przed złożeniem wniosku o wpis do księgi wieczystej. W okolicznościach niniejszej sprawy wnioskodawca taki wniosek złożył dopiero wraz ze skargą, a więc po złożeniu przedmiotowego wniosku i to do sądu wieczystoksięgowego, który nie jest organem uprawnionym do jego rozpoznania.

W związku z powyższym Przewodniczący stwierdził, iż wniosek nie został opłacony.

Przewodniczący wskazał, iż zgodnie z treścią art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, od wniosku o wpis w księdze wieczystej własności, użytkowania wieczystego lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu na podstawie dziedziczenia, zapisu lub działu spadku albo zniesienia współwłasności pobiera się jedną opłatę stałą w wysokości 150 złotych niezależnie od liczby udziałów w tych prawach. Z kolei przepis art. 42 ust. 1 powołanej ustawy stanowi, iż wniosek o wpis hipoteki podlega opłacie stałej w kwocie 200 zł. Dodał, iż stosownie do art. 511¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu wieczystoksięgowym oraz w postępowaniu rejestrowym wniosek podlegający opłacie stałej, który nie został należycie opłacony, przewodniczący zwraca bez wzywania o uiszczenie tej opłaty.

Mając powyższe na uwadze, Przewodniczący stwierdził, iż w związku z faktem, że wnioskodawca do dnia dzisiejszego nie uiszczył należnej opłaty stałej od wniosku w kwocie 350 zł należało zwrócić wniosek.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł wnioskodawca, który zaskarżył zarządzenie w całości i wniósł o jego uchylenie.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż art. 106 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych odnośnie wniosków, mających na celu ujawnienie aktualnego stanu prawnego nieruchomości, nie pochodzących od stron aktów notarialnych, a także mających na celu wpisanie hipoteki przymusowej - jest sprzeczny ze wszystkimi przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka statuującymi podstawową zasadę nieograniczonego prawa do sądu, gdyż przewidziana w tym przepisie procedura uzyskiwania zwolnienia od kosztów w postępowaniu wieczysto - księgowym w rzeczywistości niweczy realny dostęp do sądu w zakresie efektywnego zabezpieczenia wiarygodności hipotekami przymusowymi,

W związku z powyższym skarżący uznał, iż jego zażalenie jest konieczne i uzasadnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo zwrócił wniosek z powodu braku opłaty stałej od wniosku w kwocie 350 zł.

Jak wynika z akt sprawy, zarządzeniem z dnia 12 czerwca 2013 r., referendarz sądowy zwrócił wniosek skarżącego z powodu braku opłaty stałej od wniosku w kwocie 350 zł. Na powyższe zarządzenie skarżący wniósł skargę, w której wniósł między innymi o zwolnienie go w całości od kosztów sądowych w postępowaniu wywołanym wnioskiem.

Zgodnie z przepisem art. 106 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu wieczystoksięgowym może nastąpić wyłącznie przed złożeniem wniosku o wpis do księgi wieczystej.

Sąd Odwoławczy zwraca uwagę, iż z treści znajdującego się w aktach wniosku o wpis nie wynika, aby przed jego złożeniem został wcześniej złożony wniosek o zwolnienie wnioskodawcy od kosztów sądowych. Jednocześnie skarżący nie wykazał, aby pismo na które powołał się w skardze, tj. wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych z dnia 25 marca 2013 r., został złożony przed wnioskiem o dokonanie żądanego wpisu, gdyż tylko w takim przypadku mógłby on zostać rozpoznany.

Wobec powyższego należało przyjąć, iż wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych skarżący złożył dopiero w skardze na zarządzenie o zwrocie wniosku, a więc niewątpliwie po złożeniu samego wniosku, co z kolei prowadzi do wniosku, iż nie została spełniona przesłanka przewidziana w art. 106 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Z tego względu słusznie Sąd Rejonowy uznał, iż powyższy wniosek – z uwagi na regulację zawartą w art. 106 ust. 4 cyt. ustawy - zasługiwał na uwzględnienie tylko w zakresie kosztów wniesienia samej skargi, nie zaś kosztów wniosku o wpis.

Skoro zatem brak było podstaw do zwolnienia skarżącego od kosztów sądowych w postaci opłaty od wniosku, wniosek podlegał zwrotowi. W myśl bowiem przepisu art. 511¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., w postępowaniu wieczystoksięgowym oraz w postępowaniach rejestrowych wniosek podlegający opłacie stałej, który nie został należycie opłacony, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie tej opłaty.

Zdaniem Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji prawidłowo określił również wysokość należnej w sprawie opłaty.

Jak wynika z treści wniosku, skarżący wnosił o wpisanie w księdze wieczystej KW (...) prawa własności na rzecz J. K. oraz hipoteki przymusowej kaucyjnej do kwoty 5.250.000 zł na swoją rzecz.

Stosownie do treści przepisu art. 42 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opłatę stałą w kwocie 200 złotych pobiera się od wniosku o wpis w księdze wieczystej własności, użytkowania wieczystego lub ograniczonego prawa rzeczowego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Z kolei ustęp 3 tego artykułu stanowi, iż od wniosku o wpis w księdze wieczystej własności, użytkowania wieczystego lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu na podstawie dziedziczenia, zapisu lub działu spadku albo zniesienia współwłasności pobiera się jedną opłatę stałą w wysokości 150 złotych niezależnie od liczby udziałów w tych prawach.

Wobec powyższego, mając na uwadze, że wpis prawa własności na rzecz J. K. miał nastąpić na podstawie dziedziczenia, Sąd Rejonowy trafnie stwierdził, iż należna opłata od wniosku wynosi 350 zł.

Odnosząc się do twierdzeń i wywodów zażalenia, Sąd II instancji uznał, iż są one całkowicie chybione i dotyczą wyłącznie sprzeczności przepisu art. 106 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z Konstytucją i innymi przepisami w zakresie prawa do sądu. Skarżący nie przedstawił przy tym jakichkolwiek zarzutów merytorycznych dotyczących ewentualnych nieprawidłowości zaskarżonego postanowienia. W ocenie Sądu Odwoławczego skarżący w żaden sposób nie został pozbawiony prawa do sądu, tym bardziej, że w dalszym ciągu ma możliwość ponownego wniesienia wniosku o wpis, a także złożenia ewentualnego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przed wniesieniem wniosku o wpis.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c., w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

(...)

1. (...)

2. (...)